ÄSF-NYTT

HÖSTEN 2024

Ordförande har ordet

Jag vill som vanligt börja med att hälsa alla nya medlemmar **Hjärtligt välkomna!**

Vårterminen är avslutad och våra eminenta funktionärer har gjort det igen! Jag kan inte nog tacka er för den fantastiska insats ni alla gör för föreningen. Men, utan er medlemmar hade det inte gått så tack till er också!

Under terminen har vi haft några temakvällar som inte varit så välbesökta. Tipsa oss gärna om vad ni vill vi ska ordna så ser vi om det är möjligt att genomföra. Enklast når ni oss via mejl engelholm.genealogi@gmail.com

Vi har passerat 200 medlemmar. Många av er deltar i våra cirklar och kurser men det finns plats för fler. Titta i höstens program, som finns på hemsidan och i denna tidning. Kanske finns det något du är sugen på. Anmäl dig i så fall.

Närmast på programmet står en resa till Malmö och släktforskardagarna. Se separat info på sidan 6.

En härlig sommareftermiddag i Össjö fick sätta punkt för denna terminen. Med en sådan start på lovet tror jag att vi alla får en riktigt härlig sommar. Hoppas vi träffas i forskarlokalen till hösten!

Thomas Brorsson
ordf.

Ängelholms Släktforskare hösten 2024

Funderar du på att börja släktforska?? Anmäl dig till en grundkurs hos oss!

Du kan också med hjälp av våra cirklar och andra kurser jobba vidare med det som påbörjats.
Svårt att tyda de gamla skrifterna?? Vi hjälps åt i en paleograficirkel.
Få ordning på din forskning via ett registreringssystem. Vi presenterar olika program ex. Disgen.

Vi erbjuder hösten 2024 följande kurser / cirklar.

Kurser

Grundkurs i släktforskning dagtid
Ledare Claes-Göran Edströmer tillsammans med Diana Danielsson och Paula Karlsson
Vi vänder oss till dig som är nybörjare och med viss datorvana, som är ett krav.
Start torsdagen den 5 september kl. 13.30-16.00. Varje vecka 8 tillfälle. Avslutning den 24 oktober.
Avgift 800:-

Grunderna i släktforskning ”intensiv”
Ledare Thomas Brorsson/Per Ekelund tillsammans med Lena Bertilsson
Vi vänder oss till dig som är nybörjare och med viss datorvana, som är ett krav. Vi träffas 2 helger.
Start helgen 19-20 oktober och därefter 26-27 oktober. Alla dagar 10.00-15.00.
Avgift 800:-

Anmälan senast den 18 augusti till föreningens mail:
engelholm.genealogi@gmail.com

Disgen grundkurs
Ledare Gunnar Öhrn tillsammans med Claes-Göran Edströmer
Kurs för nybörjare i att registrera och visualisera sin forskning. Datorvana, egen laptop och medlem i vår förening är ett krav.
Start måndagen den 21 oktober kl. 14.00-16.30. Varje vecka 8 tillfälle. Avslutning 9 december.
Avgift 400:-

Fortsättningskurs Disgen.
Ledare Gunnar Öhrn och Claes-Göran Edströmer

Vi vänder oss till er som gått Disgen grundkurs och vill fördjupa kunskaperna i programmet. Datorvana, egen laptop och medlem i vår förening är ett krav.
Start måndagen den 21 oktober kl. 11.00-13.30. Varje vecka 8 tillfälle. Avslutning den 9 december.
Avgift 400:-

Anmälan senast den 27 september till föreningens mail: engelholm.genealogi@gmail.com.

Samtliga kurser och cirklar genomförs i vår lokal, Åsbogatan 25 A, Ängelholm, ingång på gaveln. Hiss finns för de som har svårt för trappor.

Forskarcafé / öppet hus i vår lokal följande onsdagar 13.00-16.00.

Onsdagen den 4 september
Onsdagen den 16 oktober
Onsdagen den 6 november.

Forskarcirklar

Detta passar dig som har kommit igång med din släktforskning och vill komma vidare. Här hjälps vi åt att lösa ev frågor och har en trevlig samvaro. Medlemskap i vår förening är ett krav. Cirkelavgift 200 kronor och anmälan om deltagande i cirkel till förenings mail:
engelholm.genealogi@gmail.com.
Är du redan deltagare i någon cirkel och vill fortsätta i samma, anmäl till cirkelledaren.

Anmälan till samtliga cirklar senast den 18 augusti till föreningens mail.

Paleografi
Ledare Thomas Brorsson och Britt Paulsén

Denna cirkel passar dig som är nybörjare och till dig som har viss kunskap att tyda gamla skrifter. Beroende på antal deltagare och kunskapsnivå delar vi upp oss i grupper, med olika svårighetsgrad.
Vi börjar tisdagen den 10 september kl. 14.00-16.00. Därefter varannan tisdag kl. 14.00-16.00, 7 gånger med slutdatum den 3 december 2024.

Piperska breven
Ledare Britt Paulsén

Britt med sitt gäng läser och transkriberar brev som är skickade inom familjen Piper. Är du intresserad bör du ha god läsförmåga av 1700—talsskrift.
Vi börjar måndagen den 9 september kl. 10.00-12.00. Därefter varannan måndag kl. 10.00-12.00, 7 gånger med slutdatum den 9 december 2024.

Forskarcirkel 1
Ledare Nils-Olof Freij
Vi börjar onsdagen den 11 september kl. 10.00-13.00. Därefter var tredje onsdag kl. 10.00-13.00, 5 gånger med slutdatum 4 december 2024.

Forskarcirkel 2
Ledare Nils-Olof Freij
Vi börjar onsdagen den 11 september kl. 18.30-21.30. Därefter var tredje onsdag kl. 18.30-21.30, 5 gånger med slutdatum 4 december 2024.

Forskarcirkel 3
Ledare Thomas Brorsson
Vi börjar onsdagen den 18 september kl 10.00-13.00. Därefter var tredje onsdag kl. 10.00-13.00, 5 gånger med slutdatum den 11 december 2024.

Forskarcirkel 4 Allmän släktforskning och Disgen
Ledare Claes-Göran Edströmer.
Vi börjar torsdagen den 12 september kl. 10.00-13.00. Därefter var tredje torsdag kl. 10.00-13.00,
5 gånger med slutdatum den 5 december 2024.

Forskarcirkel 5 Forska vidare
Ledare Camilla Rubenson tillsammans med Ulla Bengtsson.
Vi börjar måndagen den 2 september kl. 18.00-21.00. Därefter var tredje måndag 18.00-21.00, 5 gånger med slutdatum 25 november 2024.

Forskarcirkel 6 Allmän släktforskning och DNA
Ledare Lennart Holmberg
Vi börjar fredagen den 6 september kl. 10.00-13.00. Därefter var tredje fredag kl. 10.00-13.00, 5 gånger med slutdatum den 29 november 2024.

Forskarcirkel 7
Ledare Lena Bertilsson, Diana Danielsson tillsammans med Paula Karlsson
Vi vänder oss till dig som nyligen gått grundkurs eller vill fräscha upp kunskaper. Ex Arkiv Digital, kyrkböckernas olika innehåll, Riksarkivet och inte minst hjälp att tyda gamla skrifter i kyrkböckerna.
Vi börjar tisdagen den 10 september kl. 10.00-13.00. Därefter var tredje tisdag kl. 10.00-13.00, 5 gånger med slutdatum den 3 december 2024.

Ängelholms Släktforskare.

Släktforskardagar i Malmö 24 – 25 augusti 2024.

Vi planerar en heldag till Släktforskardagarna i Malmö för våra medlemmar lördagen den 24 augusti.
Buss kommer att avgå från Rustas parkering kl 09.00.
Beräknad hemkomst ca kl 17.00.

Bussresan och inträdet kostar 200 kronor som betalas till föreningens bankgiro 5571 – 9504.
Ev. andra kostnader betalas av respektive deltagare.

Bindande anmälan genom att betala 200 kronor senast den 15 juli 2024. Ange namn och att det avser Släktforskarresan till Malmö.

Eventuella frågor sändes till:
engelholm.genealogi@gmail.com

Välkommen med din anmälan!

Styrelsen

Skeppsbrott och Cognac

Jag har tidigare (hösten 2017) berättat om min morfars far, sjökaptenen Gustav Wigren som dog av turberkolos och begravdes i Dover i England 1881 efter ett äventyrligt liv till sjöss. Nu har turen kommit till att berätta om min morfar som också blev sjökapten.

Valter föddes den 10 januari 1881 i Västervik. Födelsen ägde rum under en period då hans pappa mönstrat av sitt till hälftenägda segelfartyg, skonerten ”Emblem”. I maj samma år avseglade Gustav med sitt fartyg från Västervik för att aldrig mer få se sin son igen.

Valter uppfostrades av sin viljestarka och bestämda mamma, Selma Amalia Matilda Jansdotter. I stället för vanlig folkskola sattes Valter i Nina Trolles privatskola och sedan i Westerviks högre allmänna läroverk. Sjömans-blodet svallade dock i ådrorna och lusten till sjön blev så stor så att efter fyra klasser i Läroverket slutade han skolan och begav sig till sjöss.

Från hösten 1896 och fram till våren 1903 mönstrade Valter på olika segel-fartyg, bland annat råsegelskonaren Viktoria av Västervik, som jungman, lättmatros eller som bästeman (bäste-man är befälhavarens närmaste underordnade på mindre fartyg som inte har en utexaminerad styrman). Destinationerna varierade allt från olika hamnar i Östersjön till England och amerikanska kusten.

Valter Wigren 1911

I februari 1902 skrevs Valter in i Karlskrona för militärtjänstgöring i flottan men i januari 1903 förklarades han vid en läkarbesiktning som oduglig till krigstjänst och jämlikt § 108 mom. 2 Inskrivningsförordningen hemförlovad. I början av mars frikallades han av inskrivningsnämnden ”från värnpliktens vidare fullgörande”. Skälet till att han betraktades som oduglig var att han var plattfot.

Efter hemförlovningen från det militära insåg Valter att det var dags att ta upp studierna igen. Den nya tiden hade också kommit då segelfartygen började ersättas av ångfartyg. I maj 1904 avlade han styrmansexamen och i juli examen i ångmaskinlära för att sedan avsluta studierna med sjökaptensexamen i maj 1905.

Åren 1905 – 1910 mönstrade Valter på som andre och förste styrman i utrikes fart på flera olika ångfartyg. En av hans resor kom att bli mycket dramatisk. Annandag påsk 1908

kolliderade Valters fartyg och sjönk. I Västervikstidningen kunde man läsa: ” *Svensk ångare förolyckad - 2 personer omkomna. Från Kristiansund telegraferades annandag påsk: Vid 7-tiden i morse kolliderade på Hudstaviken i snötjocka nordgående kollastade ångaren "Wilfred" från Trondhjem med den lätt lastade ångaren "Commercial", hemmahörande i Mölle. "Commercial" som var förhyrd av det Forenede Dampskibsselskab i Köpenhamn träffades å babords sida och sjönk inom några minuter. Manskapet sprang öfverbord i lifräddningsbälten och upptogs af "Wilfreds" båtar. Restautrisen hade klamrat sig fast vid relingen och gick till botten med fartyget. Lotsen, som var från Bergen, upptogs i medvetslöst tillstånd men kunde ej återkallas till lifvet. Båda ångarna gingo med minskad fart och använde oupphörligt ångvisslan. Bland ångaren besättning befann sig även ett par Västerviksbor som sålunda räddades.*”

Någonstans kring sekelskiftet träffade Valter sitt livs kärlek, min mormor Hanna Pettersson. Hanna var dotter till bryggeriarbetaren Johan Pettersson och glansstrykerskan Johanna Olofsdotter. Hannas pappa dog när hon var 11 år varför Johanna under mycket små omständigheter fick försörja Hanna och sig själv genom att på beställning stryka kragar, skjortbröst och manschetter åt mera välbeställt folk.

Förutom att både Valter och Hanna förlorat sina fäder tidigt kunde deras bakgrund inte ha varit mer olik. Kärleken har dock sina egna vägar. Till eftervärlden och min släktforskning finns hundratals vykort sparade som Valter skickade till Hanna mellan åren 1901 och 1910. Förutom att Valter berättade om hamnarna som fartygen anlänt till och kommande destinationer förklarade han också sin kärlek till sin blivande hustru på olika sätt. Dessutom kan man förstå att han hade ett utpräglat sinne för humor. I flera av vykorten är hans namn skrivet med morsealfabetet, med runor, med siffror som motsvarar bokstavens placering i alfabetet eller spegelvänt. Ibland använde han sig av ett frimärksspråk där frimärkets placering innehöll ett särskilt meddelande till adressaten. Som exempel framgår av illustrationerna till berättelsen hur Valter i ”brefkortet” från den 6 december 1902 till sin Hanna ställt frågan ”Huru skola vi träffas”? Bland de sparade brev- och vykorten finns många motsvarande meddelanden innehållande frågor, uppmaningar och kärleksförklaringar.

Den 5 november 1910 gifte sig Valter med sin Hanna. För att inte behöva vara borta från hemmet halvårsvis eller mera sökte han sig till Lotsverket där tjänstgöring på fyrskepp medförde 3 månaders semester per år. Under åren 1911–1941 tjänstgjorde Valter på olika fyrskepp som fyrmästare runt den svenska kusten.

Arbetet ombord var ansvarsfullt och fullt av rutiner. Samtidigt fanns det mycket tid över för annat än arbetet. Valter utvecklade flera olika färdigheter som hantverkare. Han byggde flaskskepp, band in böcker och han blev en skicklig rep- och kopparslagare. En del av vad han tillverkade finns ännu kvar i familjens ägo.

1924 var Valter stationerad som fyrvaktare på Fyrskeppet nr. 16 Kopparstenarna vid Fladens grund, 17 km väster om Bua i Halland. Den 6 april utbröt en brand ombord efter en explosion i raketförrådet. Orsaken var självantändning. Branden blev mycket häftig och efter ett par dagar sjönk fyrskeppet. Den stora livbåten med motor blev lågornas rov så besättningen måste ta den mindre som endast hade åror. I mörker och kyla fick de nödställda ro i flera timmar för att nå närmaste land som var Nidingens fyrplats. Ingen av de ombordvarande hann rädda några tillhörigheter och alla var lättklädda eftersom de flesta låg till sängs då explosionen inträffade. Fyrmästare Holmström fick ena benet avslaget av en dörr som lossnade. Vid roddturen till Nidingen tog Valter av sin kavaj och gav den till den skadade Holmström varvid han själv blev nerkyld och fick reumatisk feber och fick vårdas på Varbergs sjukhus en längre tid.

Fyrskeppet Nr 16 Kopparstenarna efter branden 1924

Under följande år tjänstgjorde Valter på fyrskepp vid Fladens grund, Hävringe och Ölandsrev. När andra världskriget bröt ut i september 1939 drogs Ölandsrevs fyrskepp in och Valter fick föra fartyget genom minerade vatten till Kockums varv i Malmö. Väl i hamn drabbades han, påverkad av sin sjukdom och situationen i omvärlden, av en propp i hjärnan med en förlamning i vänster sida som följd. Efter en och en halv månad på Malmö Allmänna Sjukhus fick han komma hem till Västervik igen.

Valter anpassade sig till sin situation och trots sjukdom och handikapp kunde han leva ett bra liv där hantverkstalangerna kom honom väl till pass.

Enligt min mamma var Valter nära döden en gång till, nämligen 1947. Han var då så dålig att läkare tillkallades varvid denna sa: ”vill han ha något så ge honom det, han överlever inte natten”. Det Valter ville ha var ett glas cognac vilket han fick. Den medicinen visste var den tog och gjorde dessutom underverk. Valter levde ytterligare fem år och fick uppleva lyckan av att se barnbarn födas. Till slut orkade hans kropp inte mer och han somnade in i familjens närvaro den 7 februari 1952.
Gunnar Jakobsson

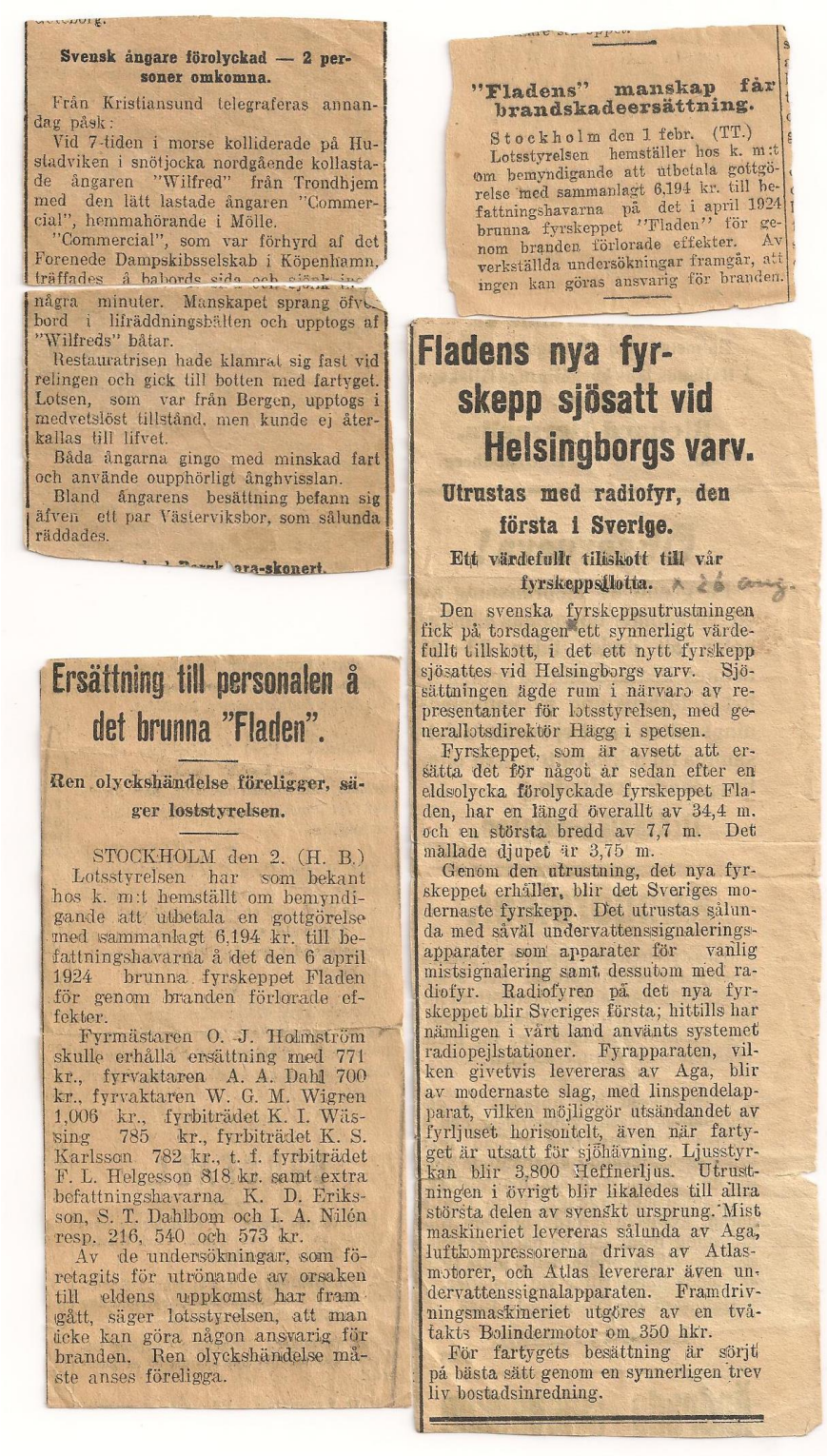
Källor:
https://fyr.org Svenska Fyrsällskapet
Riksarkivet SVAR – svensk arkivinformation
Sjömanshuset i Västervik arkiv (SE/VALA/00671)
Ambritt Jakobssons (författarens mor) levnadsberättelse (privat)

Frimärksspråket

Brefkort med särskilt meddelande

Svensk ångare förolyckad — 2 personer omkomna.

Från Kristiansund telegraferas annandag påsk:

Vid 7-tiden i morse kolliderade på Husdaviken i snötjocka nordgående kollastade ångaren "Wilfred" från Trondhjem med den lätt lastade ångaren "Commercial", hemmahörande i Mölle.

"Commercial", som var förhyrd af det Forenede Dampskibsselskab i Köpenhamn, träffades å babords sida och sjönk inom några minuter. Manskapet sprang öfver bord i lifräddningsbälten och upptogs af "Wilfreds" båtar.

Restauratrisen hade klamrat sig fast vid relingen och gick till botten med fartyget. Lotsen, som var från Bergen, upptogs i medvetslöst tillstånd, men kunde ej återkallas till lifvet.

Båda ångarna gingo med minskad fart och använde oupphörligt ånghvisslan.

Bland ångarens besättning befann sig äfven ett par Västerviksbor, som sålunda räddades.

"Fladens" manskap får brandskadeersättning.

Stockholm den 1 febr. (TT.)

Lotsstyrelsen hemställer hos k. m:t om bemyndigande att utbetala gottgörelse med sammanlagt 6.194 kr. till befattningshavarna på det i april 1924 brunna fyrskeppet "Fladen" för genom branden förlorade effekter. Av verkställda undersökningar framgår, att ingen kan göras ansvarig för branden.

Fladens nya fyrskepp sjösatt vid Helsingborgs varv.

Utrustas med radiofyr, den första i Sverige.

Ett värdefullt tillskott till vår fyrskeppsflotta.

Den svenska fyrskeppsutrustningen fick på torsdagen ett synnerligt värdefullt tillskott, i det ett nytt fyrskepp sjösattes vid Helsingborgs varv. Sjösättningen ägde rum i närvaro av representanter för lotsstyrelsen, med generallotsdirektör Hägg i spetsen.

Fyrskeppet, som är avsett att ersätta det för något år sedan efter en eldsolycka förolyckade fyrskeppet Fladen, har en längd överallt av 34,4 m. och en största bredd av 7,7 m. Det mållade djupet är 3,75 m.

Genom den utrustning, det nya fyrskeppet erhåller, blir det Sveriges modernaste fyrskepp. Det utrustas sålunda med såväl undervattenssignaleringsapparater som apparater för vanlig mistsignalering samt dessutom med radiofyr. Radiofyren på det nya fyrskeppet blir Sveriges första; hittills har nämligen i vårt land använts systemet radiopejlstationer. Fyrapparaten, vilken givetvis levereras av Aga, blir av modernaste slag, med linspendelapparat, vilken möjliggör utsändandet av fyrljuset horisontelt, även när fartyget är utsatt för sjöhävning. Ljusstyrkan blir 3,800 Heffnerljus. Utrustningen i övrigt blir likaledes till allra största delen av svenskt ursprung. Mist maskineriet levereras sålunda av Aga, luftkompressorerna drivas av Atlasmotorer, och Atlas levererar även undervattenssignalapparaten. Framdrivningsmaskineriet utgöres av en tvåtakts Bolindermotor om 350 hkr.

För fartygets besättning är sörjt på bästa sätt genom en synnerligen trev liv bostadsinredning.

Ersättning till personalen å det brunna "Fladen".

Ren olyckshändelse föreligger, säger loststyrelsen.

STOCKHOLM den 2. (H. B.)

Lotsstyrelsen har som bekant hos k. m:t hemställt om bemyndigande att utbetala en gottgörelse med sammanlagt 6.194 kr. till befattningshavarna å det den 6 april 1924 brunna fyrskeppet Fladen för genom branden förlorade effekter.

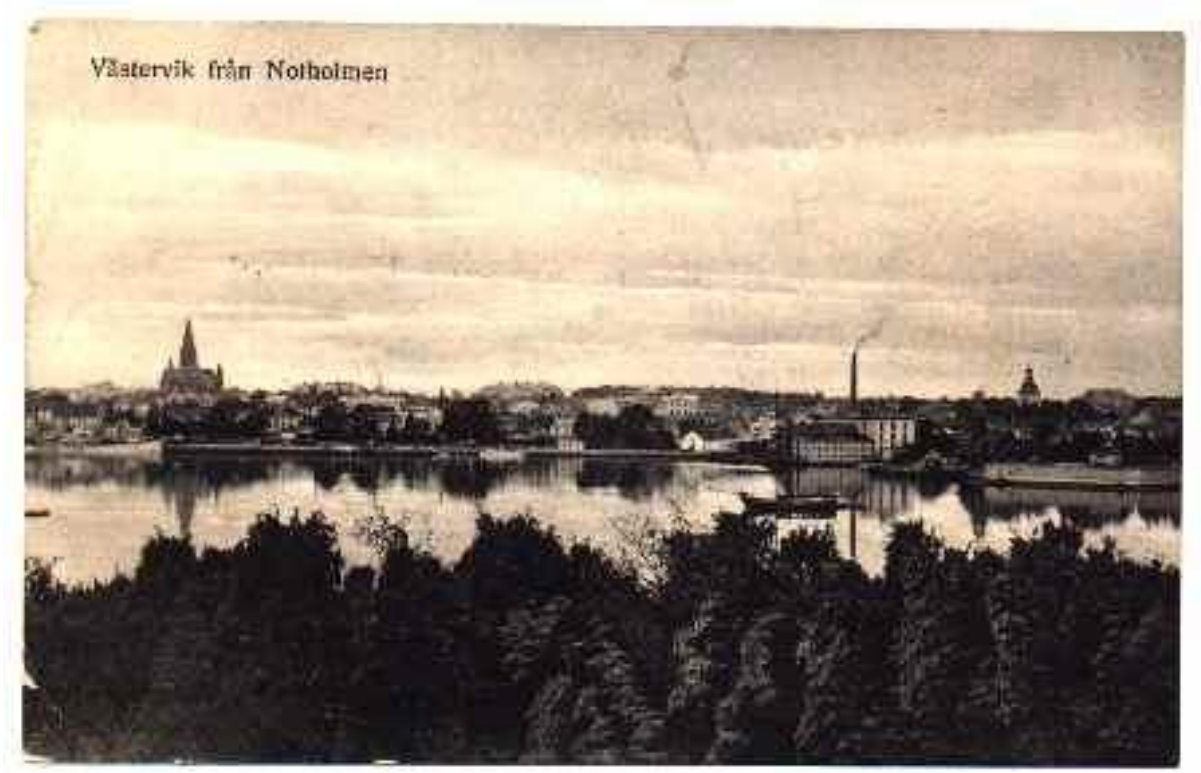
Fyrmästaren O. J. Holmström skulle erhålla ersättning med 771 kr., fyrvaktaren A. A. Dahl 700 kr., fyrvaktaren W. G. M. Wigren 1,006 kr., fyrbiträdet K. I. Wässing 785 kr., fyrbiträdet K. S. Karlsson 782 kr., t. f. fyrbiträdet F. L. Helgesson 818 kr. samt extra befattningshavarna K. D. Eriksson, S. T. Dahlbom och I. A. Nilén resp. 216, 540 och 573 kr.

Av de undersökningar, som företagits för utrönande av orsaken till eldens uppkomst har framgått, säger lotsstyrelsen, att man icke kan göra någon ansvarig för branden. Ren olyckshändelse måste anses föreligga.

Tidningsartiklar Fyrskepp och skeppsbrott

Vykort från England 1909 på Valters och hans besättning

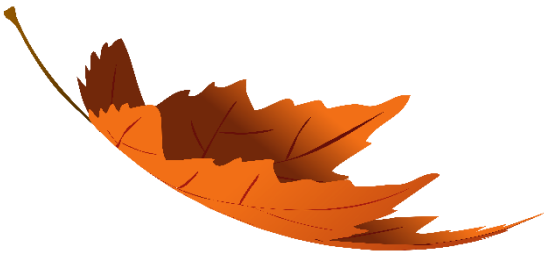
Public Domain, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=206117

Hösten.

”Hösten kommer, stormen hviner
Skarpt emellan fur och gran
Och bak’ himlens rullgardiner
Dröjer solen hela da’n.
Man har trott hon skulle glänta
På gardinen litet smul,
Men det är väl ej att vänta
Mer på denna sidan jul.”

Ja, så sjöng jag härförliden
Under mörka, mulna da’r;
Men i går vid middagstiden,
Lyste solen blank och klar;
Handen jag till hatten förde,
Gjorde stor honnör och bad:
Ack, förlåt mig, om du hörde
Hvad jag här om dagen kvad.

Hög och ren är himlarunden,
Solen glimmar blank och trind,
Genom kronorna i lunden
Susar sydlig sommarvind.
Bäcken sorlar, källan glittrar,
Fjorden ligger djup och blå,
Och bevingad skara kvittrar
Muntert uti hvarje vrå.

Många dagar, ljusa, klara,
Torde ännu stöta till —
Jo. jo, hösten han kan vara
Riktigt treflig, om han vill.
Visserligen kommer kvällen
Litet brådt i höstetid,
Men när solen göms bak fjellen,
Så tar månen genast vid.

Ack. den stilla aftonstunden,
Den är ljuf i högsta grad,
När två älskande i lunden
Ta’ en månskenspromenad.
Många namn i barken skurna
Månen sett i himlens päll:
Många eder blifvit svurna
Uti stilla månskenskväll.

Och det hösten är som skänker
Dessa kvällar utan tal. —
Under hösten månen blänker
Vänast öfver berg och dal.
Jo, jo, hösten den kan vara
Riktigt treflig om den vill;
Lys, o lys, du måne klara,
Ännu några veckor till!

Gustaf Ulrik Schönberg, ur *Göstas visor och poem. Andra Samlingen*, And. L. Löfströms förlag, Chicago 1911

Agda Paulina Magnusson åker till Amerika

Agda föddes som första barn till min farfar Johannes Magnusson. Farfar hade sedan ytterligare två äktenskap efter att hans första fru dött i ung ålder. Min far är född i tredje äktenskapet så åldersskillnaden mellan mig och Agda är ganska stor men Agda har lämnat en berättelse om sitt liv i Klippan och framför allt om sitt liv när hon ensam emigrerar till USA, 20 år gammal. Berättelsen är dikterad för och nedskriven av hennes dotter Esther och är på 28 A4-sidor. Det är för mycket att ta på en gång så jag har valt att ta resan till USA och ankomsten till Ellis Island och jag har översatt till svenska eftersom originalet är på engelska.
Claes Magnusson

Jag kom till Amerika i juni 1896. På båten över till Amerika träffade jag en Mrs Ferguson (jag tror hon hette så). Hon hade kommit till Amerika och gift sig och hennes man hade dött och hon och hennes barn hade åkt tillbaka till Klippan för att avsluta en del ouppklarade affärer. Nu skulle hon återvända till Amerika (jag tror det var Buffalo) så vi reste tillsammans.

På fartyget höll de flesta Skandinaverna sig samman och immigranterna från Italien och södra Europa var på en annan del av fartyget och där hade de sitt bagage och ”featherbeds” och dom hade sina egna danser och sånger. Det fanns ett stängsel mellan grupperna och varje grupp hölls sig för sig själva. Slutligen kom vi fram.

Som alla nykomlingar kom vi till Ellis Island. Pappa hade ordnat med någon som skulle möta mig. Så när fartyget hade förtöjt gick jag med de andra passagerarna för att få mina papper kontrollerade. Det började bli sent och många passagerare hade mött någon och några hade redan åkt med den lilla färjan till fastlandet. Fortfarande kom ingen för att möta mig. Snart var det tid för den sista färjan till fastlandet när en man (han sa att han

var någon sorts missionär) kom fram till mig och sa att han kunde ta mig till fastlandet och hjälpa mig att hitta den som skulle möta mig. Jag skulle bo hos några flickor som kommit över tidigare till Amerika. Anna Nilsson var en av dem. Jag tackade missionären, men sa att jag stannar här till min pappas vän kommer. Han sa då: ”Hur i all världen kan du bli här hela natten?” Jag såg mig omkring och såg att det fanns ganska många immigranter med packningar och sovsäckar och kände att jag kunde vara säker tillsammans med dem. Jag följde alltså inte med den här främlingen och turligt nog kom min Pappas vän med den sista färjan från fastlandet och han tog mig till flickorna som lovat mig bostad i Brooklyn.

Senare fick jag veta att mannen som erbjudit mig hjälp verkligen var en Pastor i missionen. Men här var jag nu, en tjugoårig flicka som inte pratade engelska. Jag hade flickorna som jag bodde med och min barndomsvän Anna Nilsson. Flickorna hjälpte mig att få en anställning trots att jag inte kunde engelska och aldrig behövt arbeta för att få en lön. Det var hårt arbete i kök och tvätt men mina arbetsgivare var ”very nice”.

Mannen i huset, särskilt han, försökte lära mig engelska genom att peka på kranen och säga ”water”, ”table”, ”chairs” och så vidare.

Det var juli och mycket varmt och jag var inte van vid sådan hetta och mina arbetsgivare var snälla och tog mig med i den öppna vagnen till Coney Island så att jag inte skulle få värmeslag. Det var min lediga kväll och alla mina flickvänner hade pojkvänner och tog mig med. Jag var inte van vid att vara ute sent på kvällen och det kändes inte bra.

Senare ville alla flickorna (också Anna Nilsson från Klippan) hitta nya arbeten i New Haven och ville att jag skulle komma med. Jag vägrade. Jag kände att det livet de längtade efter var inte det jag ville ha.

Så de andra flickorna hade åkt till New Haven. Jag fick en anställning hos General Williamson och Mrs Williamson. Där stannade jag till slutet av 1897. Under den här tiden lärde Jag känna Mrs Tornell. När jag hade lämnat Williamsons arbetade jag hos Dr. A.C. Dixon och sommaren 1898 åkte jag med familjen till Kuega College i Penyam, New York för en religiös konferens.

Jag stannade hos familjen Dixon till sommaren 1899 och då åkte jag tillbaka till Sverige. Jag hade då förlovat mig med Aaron Dahlqvist. När jag kom tillbaka från Sverige bröt jag förlovningen med Aaron och åkte till New York för att arbeta hos Dr. och Mrs Sax för en månad. Sommaren 1900 åkte jag med familjen till Saratoga Springs. På våren det året hade jag träffat Erik Eriksson från Östra Husby (utanför Norrköping). 1901 förlovade vi oss och samtidigt hade jag fått en ny anställning hos familjen Marks som var en trevlig familj. Hela familjen inklusive mig åkte sommaren 1901 till Thousand Islands. Jag och Erik hade planerat vårt bröllop till mars 1902 och jag sade därför upp min anställning trots deras protester.

Det här är bara ett litet avsnitt ur Agdas berättelse om sitt liv före och under livet i Amerika. Jag beundrar henne för hennes mod att som ensam kvinna vid 20 års ålder, våga ta steget att emigrera till USA. Hon kom tillbaka till Klippan flera gånger vilket förvånar mig eftersom resan t/r måste ha kostat ganska mycket.

En underbar försommardag i Össjö!

Den 16 maj åkte drygt 30 medlemmar från vår förening, med stor förväntan, till Össjö. Det var terminsavslutning och alla sken ikapp med solen.

Henrik, kyrkovaktmästaren och Signe, medlem i bygdespelsgeuppen Originalen, välkomnade oss på kyrkbacken. Först på programmet stod en guidad tur i kyrkan. De äldsta delarna är från 1100 talet men stora renoveringar och utbyggnader har gett kyrkan ett mer modernt utseende. Portalen som flyttats från vapenhuset är en av de äldre delarna liksom delar av grundmuren under tornet. Predikstolen från 1700 talet står i långhusets sydöstra hörn och på norrväggen hänger delar av en äldre altartavla. Båda utförda av bildhuggaren Johan Ullberg den yngre.

Rundvandring i Össjö kyrka, Foto: Thomas Brorsson

Henrik Nilsson visar upp en korkåpa ur Össjös rika textilförråd. Foto; Thomas Brorsson

Efter guidningen framförde Signe, i tidstypiska kläder, en monolog om de ”moderna” förändringar som skett i kyrkan.

Signe Andersson som prästänkan Elisabeth Ring, vars make begrovs 1768 i kyrkogolvet mitt för predikstolsdörren, alltså där hon står. Foto; Henrik Nilsson

En kort promenad i det fantastiska vädret ledde oss till församlingshemmet där Kitty väntade med kaffe och ”himmabagat”. När vi låtit oss väl smaka hade Ingegerd, som tyvärr inte kunde vara med oss under dagen, satt ihop ett bildspel med text som Signe läste upp, assisterad av Henrik som vevade fram bilderna. Mycket intressant och lärorikt. Nu vet vi ännu mer om bildhuggare Ullberg.

Ett stort tack till alla som arrangerat och gjort detta till en jättefin dag. Våra förväntningar infriades med råge!
Thomas Brorsson
ordf.

Profilör av Johan Ullberg, förvisad till läktaren

Utvandrarna

Min farfar, Carl Christiansson, född den 6 december 1884, död den 7 november 1967, var näst yngst av sju barn till Johan Petter Christiansson och Martha Stina Petersdotter Ling. Han hade två systrar och en bror som utvandrade till Amerika. En syster dog i scharlakansfeber knappt två år gammal, en syster och en bror stannade, liksom farfar, kvar i hembygden.

Uppgifterna från det att de utvandrade syskonen lämnade Sverige har jag fått av en utvandrad kusin i USA. Jag har inte haft möjlighet att kontrollera dem. Ett par uppgifter stämmer inte med vad jag har inhämtat från andra håll.

Sofia

Sofia Christiansson var född den 18 augusti 1873 i Nöbbele, Kronobergs län, inte i Ängelholm. I födelse- och dopboken är hon antecknad som ”oäkta”. ”Christiansson Johan Peter Dräng uppger sig sjelf såsom barnafar” och mor var ”Martha Stina Petersd. fästeqvinna”. Båda föräldrarna hade vistats i Tyskland och kunde efter annonsering om jäv i Post- och Inrikes Tidningar vigas först den 14 juli 1874.

Sofia utvandrade till New York och ankom den 13 maj 1891 via Liverpool och Queenstown ombord på SS Majestic. Min kusin har skrivit att hon då var 14 år och 3 månader gammal, men som framgår av födelsedatumet var hon lite äldre. Hon ska ha arbetat som husa/kokerska hos en mycket välbeställd familj. 1897 gifte hon sig med Sophus Michael Jörgensen, född den 31 juli 1869 i Danmark. Han hade kommit till New York via Glasgow och Moville den 17 juli 1893 ombord på SS Ethiopia. Han var verktygsmakare och bonde.

Sophus och Sofia med två av sina barn

Barn i detta äktenskap:
Doris, född den 26 november 1897, död den 16 augusti 1979, gift med Robert Hile

Edith, född den 25 mars 1900, död den 28 februari 2002, gift med Reginald Rorer

Mildred, född den 9 juni 1902, död den 28 februari 1989

Harry, född den 9 september 1904, död den 27 maj 1996

Vera, född den 18 december 1906, död i oktober 1914

Familjen bodde i New Haven, Connecticut. Sofia blev amerikansk medborgare. Hon led av tuberkulos och dog i denna sjukdom i januari 1925.

Mina föräldrar pratade en del om Bob och Doris, som väl varit på besök vid någon tidpunkt och som de nog hade träffat. Jag har själv träffat ett par släktingar, möjligen år 1974, men jag har bara ett vagt minne av det. De var hos min farbror Bertil och vi blev ditkallade eftersom pappa och jag talade engelska. Det enda jag tydligt minns är att de var så intagna av min brittiska engelska. Jag hade övat uttal i ett språklaboratorium och aldrig satt min fot i Storbritannien. I vilket fall som helst var besökarna två kvinnor ur olika generationer, kanske mor och dotter. Namnet Mildred föresvävar mig. Ovan nämnda Mildred hade tre döttrar, den äldsta född 1929, så det kan ha varit hon och en av dem som var på besök.

Frida

Elfrida Christiansson var född i Ängelholm den 18 januari 1800 och flyttade enligt husförhörslängden därifrån till Norra Amerika den 11 maj 1894. Kusinen har henne som invandrad till New York från Helsingborg via Göteborg och Oslo den 2 juni 1894 med SS Slavonia. Hon ska ha varit gift två gånger, Miller och Johnson. Han har inga uppgifter om några barn. Frida dog i New York i november 1949.

Axel

Axel Herrman Christiansson var född i Ängelholm den 12 juli 1887, inte den 5 oktober som kusinen uppger. Han var yngst i syskonskaran. Kusinen uppger att Axel var sjöman, vilket stämmer med församlingsbokens uppgift att han blev inskriven i Helsingborgs sjömanshus den 13 mars 1907. Han avfördes därifrån den 19 maj 1916 efter att ha utvandrat den 13 maj 1914.

Kusinen har honom som invandrad till New York den 17 juni 1914 ombord på SS Oscar II från Köpenhamn. Han har också skrivit att han flyttade från sin syster Augustas hem i Ängelholm, vilket väl är en halvsanning. De bodde kvar i föräldrahemmet efter moderns

död 1913. På resan hade han sällskap med en vän, Bror Emil Nilsson. Han flyttade till sin syster Frida på 100 Carlton St. i New York och arbetade som snickare och maskinist.

Alma Bengtsson och Axel Christiansson som nyförlovade 1912. Alma var född i Lehult, Vittsjö 30/1 1890 och var dotter till Bengt och Helena Johansson. Se #65449. Axel var född i Ängelholm. Han Emigrerade till USA 1912 eller 1913. Alma kom efter i december 1914. De fick barnen: Doris född 1917 och Margaret född 1919. Axel avled i New York 1949. Alma avled i Miami, Florida 1977. Från samma album som #65453 där Alma fotograferats tillsammans med arbetskamrater. #65547 (rotter.se)

Axel gifte sig med Alma Elisabeth Johansson, född 1890, och de fick döttrarna
Martha Doris, född den 29 april 1917

Margaret Helen, född 1920 enligt kusinen, död den 22 februari 1973

Tre foton som ligger lösa i min fasters album med gamla foton. Bob, Alma och Axel; Doris, Frida och Bob samt Frida och Axel. De är uppenbarligen tagna vid samma tillfälle, men jag har ingen aning om när och var.

Förgående sida: nere till höger: Bob och en av mina kusiner, besöket bör ha ägt rum tidigt 1950-tal.

När jag tittade i ett av pappas fotoalbum hittade jag ett par foton tagna i farmors och farfars trädgård, så nu vet jag att Bob och Doris var på besök och ungefär när.

Till sist

Varmt tack till er som bidragit till denna tidning! Jag hoppas att du som läser den blir inspirerad och vill bidra med en egen berättelse. Det kan vara något om din egen släkt, kanske något intressant du råkat träffa på i en kyrkobok eller något släktforskningsroblem som fått en oväntad lösning? Kanske någon plats du besökt som ett resultat av din forskning? Själv är jag fascinefrad av att stå på en plats där något faktiskt har hänt, som i Össjö kyrka där jag och sedan ZSigne stod på precis den platsen där kyrkoherde Bernhard Hiort en gång blev ”nedersatt uti kyrkogolvet mitt för predikstolsdörren”.

Tråkigt nog hindrar min sjukdom mig fortfarande från att delta aktivt i styrelsearbetet, jag kan inte resa någonstans, Jag försöker göra nytta på avstånd genom att åtminstone redigera tidningen. Det känns lite konstigt att tänka på hösten så här alldeles i början av sommaren, Jag har imgen aning om i vilket skick jag kommer att vara då, men hoppas förstås att jag ska få bli frisk igen.

Du är alltid välkommen att skicka in artiklar till mig, ingegerd.christiansson@gmail.com eller komma med tankar kring artikelämnen.

Önskar er alla en riktigt fin sommar och sedan en riktigt givande släktforskarhöst!